

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН

ПЕРШІ КРОКИ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

ПІДРУЧНИК

(у чотирьох частинах)

для слухачів - іноземних громадян
довузівського етапу підготовки

ЧАСТИНА II

Рівень А 1 володіння українською мовою як іноземною

ЗАПОРІЖЖЯ
2021

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН**

ПЕРШІ КРОКИ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

ПІДРУЧНИК
(у чотирьох частинах)
для слухачів – іноземних громадян
довузівського етапу підготовки

*За редакцією кандидата педагогічних наук, доцента
Л.І. ВАСЕЦЬКОЇ*

ЧАСТИНА II
Рівень А1 володіння українською мовою як іноземною

**ЗАПОРІЖЖЯ
2021**

*Затверджено Вченою радою Запорізького державного медичного університету
та рекомендовано для використання в освітньому процесі
(протокол № 12 від 23.06.2021 р.)*

Рецензенти:

Н. І. Ушакова – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри мовної підготовки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Р. О. Христіанінова – доктор філологічних наук, професор, зав. кафедри української мови Запорізького національного університету.

Л. Т. Тищенко – кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства Вінницького медичного національного університету ім. М. І. Пирогова.

Авторський колектив: Л. І. Васецька, О. В. Соловійова, Г. С. Манаєва, І. В. Давидова,
Д. О. Завгородня, І. Г. Новікова, Л. І. Сіра, О. Г. Черновол

Перші кроки з українською мовою : підручник для слухачів – іноземних громадян довузівського етапу підготовки : у 4-х ч. Ч. 2: Рівень А1 володіння українською мовою як іноземною / Л. І. Васецька, О. В. Соловійова, Г. С. Манаєва [та ін.]; за ред. Л. І. Васецької. - Запоріжжя : [ЗДМУ], 2021. –417 с. : кольор. іл.

Підручник призначений для слухачів–іноземних громадян, які вивчають українську мову у нефілологічних закладах вищої освіти України.

Лексико-граматичний та комунікативний матеріал підручника відповідає вимогам типової програми з дисципліни «Українська мова як іноземна» (2015 р., Київ) та стандартизованим вимогам до рівня А1 володіння українською мовою як іноземною.

Навчальний матеріал підручника (Частини II) розподілено за 7 уроками з контролем та лексичним мінімумом наприкінці кожного блоку навчальних матеріалів.

Друга частина підручника входить до комплексу навчально-методичних матеріалів з української мови як іноземної, є продовженням першої частини підручника та розрахована на 74 аудиторні години роботи іноземців довузівського етапу підготовки у ЗВО МОЗ України.

УДК 811.161.2(075.8)

© Васецька Л.І., Соловійова О.В., Манаєва Г.С.,
Давидова І.В., Завгородня Д.О., Новікова І.Г., Сіра Л.І.,
Черновол О.Г., 2021

©Запорізький державний медичний університет, 2021

Урок	Комунікативна тема	Комунікативні навички	Комунікативні моделі
Урок № 4	Моя родина	<ul style="list-style-type: none"> • Запит та повідомлення інформації про членів родини. • Вираження належності особи або предмета певній особі. • Вираження наявності або відсутності особи або предмета у певної особи. 	<ul style="list-style-type: none"> - Чия це родина? - Це моя родина. - Це твої батьки? - Так, це мій тато і моя мама. - У Вас є сестра? - Так, у мене є сестра. - У мене вже є підручник, а у нього ще немає.
Урок № 5	Навчання в університеті	<ul style="list-style-type: none"> • Вираження місця дії. • Вираження дії, що відбувалася раніше. • Вираження кількості за допомогою кількісних числівників. • Позначення нумерації об'єктів. • Вираження наміру приєднатися до дії. 	<ul style="list-style-type: none"> - Скажи, будь ласка, де твої друзі? - Я думаю, що вони в кав'ярні. - Вікторе, що ти робив учора ввечері? - Я читав вдома. А ти? - А я слухав музику. - Скільки? - Дві книжки і два зошити. - Це будинок № 3? - Так, це будинок № 3. - Я читав. А ти? - Я теж читав.

Граматика	Фонетика	Сторінка
<ul style="list-style-type: none"> • Присвійні займенники у Називному відмінку. • Вказівні займенники у Називному відмінку. • Родовий відмінок іменників і особових займенників на позначення належності, наявності або відсутності істоти, предмета. • Прислівники <i>вже, ще, теж</i>. • Складне речення зі сполучником <i>а</i>. • Складні речення зі словами <i>чий/чия/чие/чье, який/яка/яке/які</i>. 	<p>Повторення фонетико-графічного матеріалу та інтонаційних конструкцій</p> <p>ІК -1, ІК -2, ІК -3</p>	13
<ul style="list-style-type: none"> • Місцевий відмінок іменників чоловічого, жіночого, середнього роду однини і множини. • Прийменник <i>в/у, на</i> з іменниками у Місцевому відмінку. • Числівники 1-100. • Минулий час дієслів недоконаного виду. • Прислівники місця і часу. • Складні речення зі словом <i>де</i>. • Альтернативні питання. 	<p>Повторення фонетико-графічного матеріалу та інтонаційних конструкцій</p> <p>ІК -1, ІК -2, ІК -3</p>	83

<p>Урок № 6</p>	<p>Мій день</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Вираження точного часу дії. • Запит та повідомлення інформації про точний час. • Запит та повідомлення інформації про тривалість дії. • Вираження ознаки предмета за номером. • Вираження етапів дії за допомогою фазових дієслів. 	<p>- О котрій годині ти прокидаєшся у середу? - У середу я прокидаюся рано, о шостій годині.</p> <p>- Скажіть, будь ласка, котра година зараз? - Зараз дев'ята година тридцять хвилин.</p> <p>- Аміре, скажи, будь ласка, скільки часу ти робив домашнє завдання? - Я робив домашнє завдання 1 годину.</p> <p>- Вибачте, це п'ятий гуртожиток? - Ні, це четвертий гуртожиток. - А де п'ятий гуртожиток? - П'ятий гуртожиток ліворуч.</p> <p>- О котрій годині починаються заняття? - Заняття починаються о восьмій годині тридцять хвилин. - А коли закінчуються? - О чотирнадцятій годині тридцять хвилин.</p>
<p>Урок № 7</p>	<p>Рідне місто</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Вираження ознаки предмета чи особи. • Запит та повідомлення інформації про зовнішність та риси характеру. 	<p>- Тарасе, скажіть, будь ласка, який це гуртожиток? - Це студентський гуртожиток. - Це гарний гуртожиток? - Так, це гарний гуртожиток. Він новий. - Які студенти тут живуть ? - Українські та іноземні студенти.</p> <p>- На фото твоя сестра? - Так, моя старша сестра Оксана. - Вона дуже симпатична! У неї карі очі? - Так, у неї карі очі й русяве волосся. Вона гарна, весела і розумна дівчина.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Порядкові числівники 1-100. • Місцевий відмінок для позначення часу. • Знахідний відмінок для позначення часу. • Вираження часу за допомогою прислівників. • Уживання фазових дієслів. • Дієслово «бути» (минулий час) 	<p>Повторення фонетико-графічного матеріалу та інтонаційних конструкцій</p> <p>ІК -1, ІК -2, ІК -3</p>	<p>136</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Називний відмінок прикметників чоловічого, жіночого, середнього роду однини та множини. • Узгодження прикметників з іменниками за родом та числом у Називному відмінку. • Прислівники способу дії. • Складні речення зі словом <i>який/яка/яке/які, як.</i> 	<p>Повторення фонетико-графічного матеріалу та інтонаційних конструкцій.</p> <p>ІК -1, ІК -2, ІК -3</p>	<p>193</p>

<p>Урок № 8</p>	<p>У магазині</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Запит та повідомлення інформації про об'єкт дії. • Вираження ознаки об'єкта дії. • Вказівка на певний предмет з інших однорідних, що виступає об'єктом дії. • Запит та повідомлення інформації щодо вартості. • Вираження результативної дії. 	<p>-Доброго дня! Я хочу купити овочі. - Які овочі ви хочете купити? - Дайте, будь ласка, картоплю, помідори і цибулю. - Візьміть, будь ласка. - Дякую.</p> <p>- Богдане, ти любиш музику? - Так, я дуже люблю музику. - Яку? - Класичну. - Ти граєш на піаніно? - Ні, я граю на гітарі.</p> <p>- Яку сумку ти хочеш купити? - Я хочу купити цю сумку.</p> <p>- Скільки коштує молоко? - Воно коштує 25 гривень.</p> <p>- Хто вже переклав нові слова? - Ахмед вже переклав. - Хто ще перекладає? - Марія ще перекладає.</p>
<p>Урок № 9</p>	<p>Мова і країна</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Запит та повідомлення інформації про рідну мову, країну та національність співрозмовника. • Запит та повідомлення інформації про мову спілкування. • Вираження характеристики об'єкта дії. 	<p>- Ваша рідна мова російська? - Ні, моя рідна мова українська. - Ви росіянка? - Ні, я українка. Моя рідна країна – Україна. - А хто це? - Це мій друг. - Як його звати? - Його звати Тарас. - Хто він? - Він теж українець.</p> <p>- Яка ваша рідна мова? - Моя рідна мова - арабська. І я добре говорю французькою та англійською. - Ви вивчаєте українську мову в університеті? - Так, українську. Я вже непогано говорю українською.</p> <p>- Рональде, що ти робиш? - Я пишу розповідь. - Про що ти пишеш? - Про мою рідну країну.</p>
<p>Урок № 10</p>	<p>Повторення вивченого. Підсумковий контроль</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • Знахідний відмінок іменників чоловічого, жіночого, середнього роду однини та множини (неістота). • Знахідний відмінок прикметників чоловічого, жіночого, середнього роду однини та множини (неістота). • Знахідний відмінок присвійних та вказівних займенників чоловічого, жіночого, середнього роду (неістота). • Доконаний /недоконаний вид дієслів. • Родовий відмінок іменників чоловічого, жіночого, середнього роду з кількісними числівниками. 	<p>Повторення фонетико-графічного матеріалу та інтонаційних конструкцій.</p> <p>ІК -1, ІК -2, ІК -3</p>	<p>247</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Прислівники <i>українською, арабською, ...</i> • Знахідний відмінок іменників (істота) та прикметників чоловічого, жіночого, середнього роду однини та множини. • Знахідний відмінок присвійних та вказівних займенників чоловічого, жіночого, середнього роду (однина та множина). • Назви країн у Місцевому відмінку. • Іменники на позначення національності. • Дієслова з прийменником <i>про</i>. • Дієслово <i>навчатися</i> з іменниками та особовими займенниками у Місцевому відмінку. 	<p>Повторення фонетико-графічного матеріалу та інтонаційних конструкцій.</p>	<p>300</p>
		<p>387</p>

ВСТУП

Цей підручник призначений для слухачів - іноземних громадян, які починають вивчати українську мову на довузівському етапі підготовки у нефілологічних закладах вищої освіти України.

Мета підручника - формування та розвиток комунікативної, мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетенцій, навичок та вмій в усіх видах мовленнєвої діяльності.

Підручник є частиною навчально-методичного комплексу матеріалів з української мови як іноземної. Він складається з чотирьох частин і кожна його частина передбачає вихід на певний рівень володіння українською мовою: перша і друга частини підручника – це Початковий рівень (A1), третя частина – це Базовий рівень (A2), четверта частина - це Рубіжний рівень (B1).

Матеріали підручника (Частина II) розроблено відповідно до Типової навчальної програми з української мови для підготовчих факультетів України (2015 р., Київ), до робочої навчальної програми з дисципліни «Українська мова» (2019 р., ЗДМУ) та до стандартизованих вимог щодо рівнів володіння українською мовою як іноземною (рівень A1).

Увесь матеріал дібраний з урахуванням цілей і завдань, що визначені комунікативними й пізнавальними потребами іноземних слухачів довузівського етапу підготовки, і надає можливість опанувати Початковий рівень (A1) володіння українською мовою як іноземною у першому семестрі навчання (Концентр 1).

Актуальність видання полягає у використанні новітніх підходів до презентації теоретичного та практичного навчального матеріалу з широким спектром засобів його візуалізації. Для розвитку комунікативних навичок та вмій у підручнику застосовуються різноманітні методичні засоби подання навчального матеріалу (ігри, фото, рисунки, символіка, колір, схеми, таблиці, довідкові табло, кросворди тощо). Інтерактивність завдань сприяє активізації когнітивних можливостей та зацікавленню іноземних слухачів в оволодінні мовою. Теми занять зорієнтовані на навчальну, соціально-побутову та соціально-культурну сфери комунікації.

Теоретичний матеріал підручника послідовно та доступно пояснює основи української граматики та комунікації. Для привертання уваги слухачів, підвищення рівня їхнього сприйняття та засвоєння навчального матеріалу в книзі використовується ефективний методичний прийом – кольорове акцентування інформації.

Для створення психологічно комфортних умов навчання матеріал підручника подається таким чином, щоб іноземні слухачі самостійно відкривали нові знання через цілеспрямоване, структурно-послідовне подання завдань за єдиною типовою схемою: граматичні→мовленнєві→комунікативні вправи з обов'язковою презентацією зразка або моделі виконання незалежно від складності завдань.

Друга частина підручника містить 7 уроків, які поділені на заняття. Навчальні матеріали розраховані на 74 академічні години аудиторної роботи іноземних слухачів.

У другій частині підручника продовжується знайомство зі структурою і системою української мови: пояснюються граматичні та комунікативні явища, опановується граматична система, відпрацьовується комунікативний мінімум, надається лексичний

мінімум, поняття жанрових різновидів тексту, дискурсу. Обов'язковим структурно-змістовим компонентом презентації навчального матеріалу є моделювання спілкування у прогнозованих ситуаціях, продукування монологічних стислих та розгорнутих тематичних висловлювань. У кінці кожного уроку є завдання для контролю та самоконтролю. До уроків підручника подано словники.

Граматичні, комунікативні, творчі та ігрові завдання ранжовані за рівнем складності. Запропоновані завдання розраховані на іноземних громадян із різним типом сприймання та запам'ятовування навчального матеріалу.

Усі навчальні матеріали другої частини підручника пройшли апробацію на заняттях із української мови в інтернаціональних групах Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медичного університету.

Додатком до підручника «Перші кроки з українською мовою» є онлайн-курс «Українська мова. Перші кроки», який містить супроводжувальні тестові завдання, презентації, відео- та аудіо матеріали, електронний варіант підручника на електронному диску.

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

	Слухайте
	Повторюйте
	Читайте
	Пишіть
	Працюйте у парі
	Граматика
	Довідка
	Запам'ятайте
	Довідка
	Гра

СКОРОЧЕННЯ

	– основа		– корінь
	– нульове закінчення		– суфікс
ч. р.	– чоловічий рід	мин. ч.	– минулий час
ж. р.	– жіночий рід	майб. ч.	– майбутній час
с. р.	– середній рід	НДВ	– недоконаний вид
теп. ч.	– теперішній час	ДВ	– доконаний вид

ЗМІСТ

ВСТУП	10
Урок № 4. Моя родина	13
Урок № 5. Навчання в університеті	83
Урок № 6. Мій день	137
Урок № 7. Рідне місто	194
Урок № 8. У магазині	248
Урок № 9. Мова і країна	303
Урок № 10. Повторення вивченого. Підсумковий контроль	390
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	415
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	417